

Model plačevanja endodontija

ZZZS, 28. 3. 2023

Modeli plačevanja – razvoj in dopolnitve

- Posodobitev modelov je strateška aktivnost ZZZS
- Cilj dobrega modela je zagotoviti javno finančno vzdržnost in hkrati čim boljšo dostopnost in kakovost zdravstvenih storitev – pomeni mehanizem za
 - skrajševanje čakalnih dob
 - zmanjševanje napotovanj na sekundarni nivo
 - zasledovanje ključnih ciljev javnega zdravja, kot je npr. izvajanje preventive,
 - celovitost in večjo kakovost storitev
- Model plačevanja je več kot cenik, saj vključuje opis storitve vključno z omejitvami, cene in način plačevanja
- Uveljavitev modelov je odvisna od soglasja partnerjev

Prenovljene storitve endodontije za primarni nivo

- ZZS si aktivno prizadeva za realnejše vrednotenje postopkov in metod zdravljenja v zobozdravstvu
- Hkrati si prizadeva zagotoviti zavarovanim osebam čim večji obseg storitev iz naslova OZZ
- Storitve endodontije za primarni nivo so bile na podlagi stroškovne analize celovito prenovljene in je sedaj njihova vrednost za 50 % višja
- Za ta namen so bila zagotovljena dodatna sredstva v višini 3,15 mio € na letnem nivoju
- Cene prenovljenih storitev znašajo v povprečju 85 % do 90 % povprečja samoplačniških (tržnih) cen
- Dodana je bila tudi nova storitev *Odstranitev stare polnitve po kanalu*
- S celovito prenovo storitev endodontije je bila poleg boljšega vrednotenja odpravljena tudi neenakost, ki je bila v škodo zavarovanim osebam ter v škodo javnemu interesu na področju oralnega zdravja prebivalcev

Kronološki pregled prenove

- ZZS je pričel s prenovo endodontskih storitev na pobudo predstavnikov zobozdravstvene stroke, ki so več let opozarjali na zastarele in podcenjene storitve endodontskega zdravljenja na primarnem nivoju
- V sodelovanju z zobozdravniki je že v letu 2021 pripravil predlog novih storitev na primerljiv način kot so pripravljene storitve specialistične endodontije
- ZZS je predlog prenovljenih storitev v juliju 2021 posredoval na RSK za zobozdravstvo v strokovno presojo
- RSK ni oporekal predlagani strokovni vsebini storitev, izrazil je le pomisleke glede predvidenega časovnega normativa
- Na sestanku v začetku marca 2022, katerega namen je bil uskladiti časovne normative predlaganih storitev in se dogovoriti glede materialnih stroškov za strojno širjenje koreninskih kanalov, predstavniki RSK za zobozdravstvo in ZZS niso predlagali nobenih konkretnih sprememb, so pa napovedali, da jih bodo posredovali do konca marca 2022

Kronološki pregled prenove

- ZZZS kljub urgenci na RSK za zobozdravstvo ni prejel napovedanega odziva
- Prenovljene storitve so bile v obravnavi že več kot eno leto, zato je ZZZS v septembru 2022, ko je bil rok za oddajo predloga za Splošni dogovor 2023, glede na razumevanje ustnih pojasnil, povišal prvotno predlagane časovnice za storitve, jih ponovno finančno ovrednotil in v roku podal nov predlog za Splošni dogovor za leto 2023
- V novem predlogu so bila potrebna dodatna sredstva za prenovljene storitve bistveno višja (3,15 mio € na letnem nivoju namesto prvotno ocenjenih 1,8 mio €)
- Predlog ZZZS za Splošni dogovor 2023 glede prenovljenih endodontskih storitev je bil sprejet
- Prenovljene storitve so bile uvedene s 1. 1. 2023
- Istočasno je bila ukinjena tudi možnost doplačil za strojno širjenje koreninskih kanalov, ki v preteklem obdobju niso bila ustrezna
- Doplačilo je namreč možno le za zobozdravstvene storitve ali zobnoprostetične pripomočke v drugačnem ali višjem standardu materiala, kot je določen v 112. členu Pravil OZZ, ne pa za postopek ali metodo zdravljenja

Strojno širjenje kot izbirni postopek pri endodontskem zdravljenju (in doplačila)

- Doplačila za strojno širjenje koreninskih kanalov z vidika javnega interesa v zobozdravstvu in krepitve oralnega zdravja prebivalcev niso bila ustrezna, ker:
 - specialisti izvajajo postopek strojnega širjenja pogosteje kot zobozdravniki na primarnem nivoju, vendar storitev na specialističnem nivoju v celoti krije zdravstveno zavarovanje
 - so bili v primeru doplačila za strojno širjenje pacienti, ki jim je bila opravljena storitev zdravljenja zoba, postavljeni v neenak položaj glede na to, na katerem nivoju zdravstvenega varstva je bila storitev opravljena (specialistika ali primar)
 - skladno z veljavnimi predpisi, doplačilo pacienta iz žepa za višji standard storitve lahko v zobozdravstveni dejavnosti predstavlja le doplačilo za izbor materiala, ne pa tudi za izbor postopka oz. načina izvedbe storitve (npr. strojno širjenje)
 - Doplačila pacienta iz žepa za izbor postopka oz. načina izvedbe storitve niso možna tudi v nobenih drugih vrstah zdravstvenih dejavnosti

Načrtovani dodatni storitvi v okviru endodontskega zdravljenja na primarnem nivoju

- ZZZS je skladno z dogovorom na sestanku z ZZS pripravil tudi dodatni novi storitvi in sicer za:
 - za **vmesno sejo zdravljenja** za obračun v posebnih primerih, ko je potrebnih več obiskov
 - **dodatek za strojno širjenje kanalov (material)**, ki se bo lahko obračunal v primeru strojnega širjenja koreninskih kanalov
- Na ta način bodo dodatno ovrednoteni tudi materialni stroški za strojno širjenje koreninskih kanalov in za povečano število sej v procesu endodontskega zdravljenja

Cena zobozdravstvenih storitev

- Pri ceni ZZS (točkovni model) je cena zobozdravstvene storitve odvisna od povprečnega časa (časovni normativ), ki ga zobozdravnik in sestra porabita za izvedbo storitve
- v metodologiji ZZS veljavnega točkovnega modela plačevanja so opredeljeni celotni stroški za ambulanto, to je vsi stroški za letni program. Vsi kalkulatívni elementi izhajajo iz določil Splošnega dogovora (sedaj iz Uredbe):
 - kadri za ambulanto
 - stroški dela za posamezne profile, določeni plačni razredi in vsi dodatki k plačam
 - materialni stroški in stroški informatizacije za ambulanto ter amortizacija
- Predlog ZZS za vrednotenje endodontskih storitev se na področju stroškov dela približa izračunu ZZS, medtem ko se bistveno razlikuje na področju ovrednotenja materialnih stroškov in drugih stroškov (najemnina, amortizacija, informatizacija)
- Ključni element v kalkulaciji ZZS so stroški dela, saj v kalkulaciji predstavljajo 71 %, pri predlogu ZZS pa stroški dela predstavljajo le 43%, kar je nenavadno

Zaključek

- Ključni cilj ZZZS je zagotavljati zavarovanim osebam dostopnost do zdravstvenih in zobozdravstvenih storitev:
 - na način, da se javna sredstva razporejajo racionalno
 - skladno s predpisi ter načeli enakosti in nediskriminatornosti
 - tako, da se zagotovijo realne cene storitev
- Temu cilju ZZZS sledi tudi s prenovljenimi endodontskimi storitvami in znatnimi dodatnimi finančnimi sredstvi zanje